ÉLETÁLLAPOTOK

A FOGLALKOZÁS BEMUTATÁSA

Az emberi élet második legfontosabb döntése az értékrendszer, a világnézet után az életállapot eldöntése. Minden ember szeretetre született. De hogy házasként, szerzetesként vagy papként éli meg valaki ezt az utat, az döntés kérdése. Fontos, hogy kialakuljon a diákokban ezen döntés fontosságának felismerése. Az alkalom célja, hogy megismerjék a diákok az egyes életállapotok sajátosságait, és megszülessen a nyitottság bennük a kérdésről való töprengésre.

A főáramú gondolkodásban a házasságra, a papi és szerzetesi életre gondolunk az életállapotok kifejezés alatt – ez a vázlat is e háromra koncentrál. Ugyanakkor fontos látni, hogy minden ember hivatása a szeretet. Vannak, akik életük egy szakaszában egyedülállóként élnek, nem feltétlenül választásból, hanem veszteségből, meg nem valósult vágyból vagy élethelyzetükből adódóan. Az ő életük is lehet teljes, értékes és mások felé ajándékká váló élet. Az Egyház nem tanítja azt, hogy az egyedülálló élet „kevesebb" lenne emberi vagy lelki értelemben. Inkább azt mondja, hogy az ember alapvető hivatása a szeretet, és ezt különböző életutakon lehet megélni.

RÁHANGOLÁS, ÉRDEKLŐDÉS FELKELTÉSE

Időkeret, eszközök: 5-10 perc, projektor és laptop a vetítéshez
Időkeret változó a választott módtól függően.

Első változat
Kiscsoportos megbeszélés 2 kérdés mentén 3 fős kiscsoportokban:

- Számolj be egy olyan családról, akik szerinted szépen élik a családi élet szeretetközösségét! Miért?

- Számolj be egy olyan papról, szerzetesről, apácáról, akit ismersz és számodra hiteles az életpéldája. Miért látod így?

Második változat
A házas életforma kezdetéről, a szerelemről, a csókról egy híres alkotást, Gustav Klimt *A csók* című művét wikimedia.org tekintjük meg. Mit árul el ez a festmény a családi életállapot alapjáról egy férfi és nő között? Mit fedeztek fel benne? (pl. egymás iránti lenyűgözöttséget, a másik „az én jobbik felem", aki kiegészít)

IMPULZUS A TÉMÁVAL KAPCSOLATBAN

Időkeret, eszközök: 10 perc, projektor és laptop a vetítéshez
Megnézünk közösen egy rövid részletet a szerzetesi életállapothoz kapcsolódóan: *A szerzetesi életforma kezdeteiről* (youtube.com, 2:45-7:14)

Tisztázzuk a szerzetességgel kapcsolatos alapvető kérdéseket, talán ez a legkevésbé ismert életforma a diákok körében: pl. három fogadalom (szegénység, tisztaság, engedelmesség), szabályozott közösségi élet (regula, elöljárók, kolostorok, rendházak), sajátos küldetés (tanítás, gyógyítás, imádság, evangelizáció).

ÉRTELMEZÉS – A

Időkeret, eszközök: 15-20 perc, laptop vagy papír
A diákokból 3 fős kiscsoportokat alakítunk: mindegyik csoport húz a különböző életállapotok közül: házas, szerzetes, pap

Minden csoport készítsen egy infografikát, amelyen az általuk húzott életállapot sajátosságait, értékeit és kihívásait jelenítik meg:

- Ez lehetséges digitális módon (AI-eszközök) vagy papíron megrajzolva az infografikát (ez időigényesebb).
- Mivel nem biztos, hogy jól ismerik a diákok az egyes életállapotokat hasznos, ha interneten is tudnak információt keresni a diákok a témáról, illetve jó, ha a tanár is mindvégig rendelkezésre áll a feladatnál.

Ezután megkérjük a csoportokat, hogy mutassák be az alkotásaikat. A tanár vezetésével közösen reflektálunk az egyes életállapotok sajátosságaira.

ÉRTELMEZÉS – B

Időkeret, eszközök: 15-20 perc
Felrajzolunk a táblára két olyan halmazábrát, amelyen három, egymást metsző halmaz jelenik meg a három életállapot szerint.

Az egyik ábrába az életállapotokra jellemző örömöket gyűjtjük össze a diákokkal együtt, a közös metszeteket is használva.

A másik ábrába ugyanígy az életállapotok nehézségeit gyűjtjük össze.

A Mellékletben található szövegrészletek szabadon beépíthetőek a foglalkozásba, ha fogalmi, tartalmi tisztázás szükséges.

REFLEXIÓ, KAPCSOLAT AZ ÉLETTEL

Időkeret, eszközök: 5-10 perc, minden diák kap egy A5-ös lapot
Osszuk ki a lapokat a diákoknak. Most arra kérjük őket, hogy gyűjtsék össze, hogy melyek azok az értékek, lehetőségek és örömök, amelyek a különböző életállapotokból fontosak számukra.

Ezután egy rövid csendet tartunk, Isten jelenlétébe helyezkedünk, és magunkban elé visszük mindazt, amit megfogalmaztunk a lapunkra.

Végül a tanár imádkozzon a saját szavaival vagy olvassa a következő fohászt:

Mennyei Atyánk, hálásak vagyunk azért, hogy olyan sokféle úton lehetőséget adsz a szeretet megélésére. Adj nekünk nyitott szívet, és önts belénk bátorságot, hogy megtaláljuk a saját utunkat, az elköteleződés számunkra legalkalmasabb módját. Ámen.

MELLÉKLET

Részletek (*A piarista rend konstitúciói és reguláí*, Budapest, Piarista Rend Magyar Tartománya, 2024. piarista.hu

A kalazanciusi küldetés

(1) A piarista szerzetescsalád alázatos és hálás lélekkel azt vallja magáról, hogy Istennek és Kalazanci Szent József szerencsés és merész vállalásának, kitartó türelmének műve. Kalazancius ugyanis a Szentlélek sugallatára egészen arra a szolgálatra szentelte magát, hogy főként a szegény gyerekeket a tudás és a hit szellemében keresztény nevelésben részesítse.

(8) Intézményünknek tehát az lesz a feladata, hogy a gyerekeket az elemi ismeretektől kezdve helyes olvasásra és írásra, számolásra és latin nyelvre, főleg pedig hívő életre és keresztény hitre tanítsa, és mindezt a lehető legnagyobb jártassággal tegye.

(12) Mi tehát az alapítói karizmának megfelelően Krisztus szeretetétől indíttatva, a piarista szerzetescsaládban szerzetesi fogadalommal szenteljük életünket testvéreink szolgálatára, és szent alapítónk példájára a gyerekek egész emberré nevelésén munkálkodunk.

Közösségi életünk

(30) Krisztus Lelke, aki állandóan velünk van, szeretetünket jóságos emberséggel járja át, úgyhogy kölcsönösen előzékeny tisztelettel vagyunk egymás iránt, testvéri szeretettel szeretjük, jóindulattal, megbocsátással, de kölcsönös figyelmeztetéssel is segítjük egymást.

(32) Igazi közösséget akkor alkotunk, ha komolyan törődünk testvéreink életkörülményeivel; ha részt veszünk a közösségi programokon és a közös imákon,

amelyeken Krisztus van közöttünk; ha buzgón bekapcsolódunk szerzetescsaládunknak azokba a megbeszéléseibe, amelyeken lelki életünk és apostoli munkánk megtervezéséről és javításáról van szó; végül, ha pontosan igazodunk ahhoz a napirendhez, amelyet a közösség előzőleg megállapított, és a nagyobb elöljáró tanácsával jóváhagyott.

(33) Különleges törődéssel és megkülönböztetett szeretettel karoljuk fel azokat, akik most csatlakoztak hozzánk, vagy akik egyéni nehézségekkel küszködnek, betegségben szenvednek, vagy éltesebb korúak. Végezetül pedig az életből eltávozottakat a Regulákban előírt közbenjáró könyörgéseinkkel segítjük az Úrban.

Közösség az imádságban

(40) Szavaival és példájával Üdvözítőnk arra tanított, hogy szüntelenül imádkoznunk kell. Ezért fáradhatatlanul ápolva az imádságos lelkületet és magát a tényleges imádságot arra irányítjuk egész életünket és egyházban végzett apostoli tevékenységünket, hogy egységbe összeforrva Istent dicsérjük.

(45) A szüntelen imádság révén, és azzal, hogy mindennapi tevékenységeink közben felidézzük Isten jelenlétét, hatékonyabban felkészülünk a szent liturgia ünneplésére, amelyben a legteljesebben valósul meg megszentelődésünk és Isten dicsőítése.

(46) Naponta részesülünk az Úr asztaláról, és az ősegyház példájára kitartunk Isten igéjének és a kenyértörésnek közösségében. Ezek építik fel a testvéri közösséget, amelynek sajátos jele az eucharisztia közösségi megünneplése. Az imaórák liturgiája révén – melynek végzése papok és diakónusok számára kötelező parancs – az egész napra kiterjesztjük és megőrizzük az Istennel és az emberekkel való közösség tudatát, amely az eucharisztikus áldozatból fakad.

A szerzetesi fogadalmak:

Tisztaság: (55) A mennyek országáért fogadalommal vállalt tisztaság evangéliumi tanácsa, amely az eljövendő világ jele és az osztatlan szív bőségesebb termékenységének forrása, magában foglalja a cölibátusban való teljes önmegtartóztatás kötelességét.

Szegénység: (63) Ha Krisztust követjük, aki noha gazdag volt, értünk szegénnyé lett, hogy szegénysége által mi gazdagok legyünk, szíves örömest osztozunk szegénységében, és az anyagiakkal való törődéstől mentesen és szabadon tanúbizonyságot teszünk arról, hogy egyedül Istenben bízva Isten országát minden földi kincsnél többre becsüljük, és önmagunkat egészen az emberek szolgálatára szenteljük. (71) A földi javakat abban a mértékben használjuk, amennyire szükségünk van rájuk szolgálatunk végzéséhez. Mindig törekedjünk arra, hogy intézményeink gyarapodjanak új pedagógiai eszközökkel és felszerelésekkel. Ezeket fordítsuk a szegények, a fiatalok és egész apostolkodásunk javára.

Engedelmesség: (76) Krisztus engedelmessége él bennünk, amikor hitben az

isteni gondviselésre bízzuk magunkat, és az önakaratunkról való lemondást Isten és testvéreink szolgálatára ajánljuk fel. Ezért szabad elhatározással vállaljuk a piarista életnek azt a sajátos formáját, amelyet Konstitúciónk tartalmaz és az egyház jóváhagyott. Az engedelmesség fogadalmával tehát alávetjük magunkat azoknak a rendelkezéseknek, amelyeket a Konstitúció értelmében az elöljárók adnak nekünk.